

Cal Ràfols

Olesa de Bonesvalls

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: C/ Sant Joan s/n. 08795 OLESA DE BONESVALLS

Coordenades:

Latitud: 41.35396
Longitud: 1.84976
UTM Est (X): 403782
UTM Nord (Y): 4578689

Classificació

Número de fitxa 08146 - 24
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern
Segle XVI
Any 1553
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 44902DF0738N
Fitxes associades:
[Nucli antic](#)
Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: dg., 14/08/2005 - 02:00
Autoria de la darrera revisió: María del Agua Cortés Elía, OPC
Data de la darrera revisió: dj., 26/02/2026 - 14:03

Descripció

Una de les poques cases del nucli antic que conserven part de l'estructura antiga. Amb una arcada de mig punt feta amb grossos carreus de pedra a l'entrada de la casa, i un portal de mig punt adovellat de pedra, i finestra al pis amb el marc de pedra polida. És una casa d'estructura senzilla, amb planta i pis, façana oberta a migdia i teulada a doble vessant amb el carener perpendicular a la façana; la façana principal no és simètrica tot i que la porta està quasi al centre, aquesta és adovellada d'arc de mig punt de pedra. Tota la casa és arrebossada, tot i que l'obra és de tàpia excepte a la planta baixa que és de pedra. A l'interior la casa es divideix en tres crugies perpendiculars a la façana. La crugia central és ample i té un arc de mig punt de grosses dovelles al centre per tal de donar el màxim d'amplitud a la sala d'entrada. A la banda esquerra hi havia l'antiga cuina que actualment està convertida en l'habitatge principal. A la banda dreta hi havia els estables que ara són l'aparcament del tractor i en fer el desmunt de terra per aplanar el paviment i deixar-ho pla, es va trobar a la banda de tramuntana una sitja circular amb les parets de terra compactada i que encara no s'ha buidat. Paral·lel a aquest estable hi ha un edifici adossat que era el celler, cobert amb una volta de canó rebaixat de maó posat en forma d'espiga i al que donen les boixes dels dos cups que hi ha a l'exterior en un cobert. Els cups estan una al costat de l'altre, són de planta rectangular i folrats amb cairons de ceràmica vidriada i de poca profunditat coberts amb volta de canó. D'un d'ells surt un passadís llarg, el cupet. A la banda esquerra de la casa, davant de l'hort, hi havia un edifici amb assecadors al pis i amb finestres d'arc de mig punt, però en convertir-ho en habitatge es va eliminar aquest assecador. L'estructura general d'aquesta casa és molt semblant a la de cal Pons.

Observacions:

Al cup es xafava el raïm. Al costat i comunicat amb aquest hi havia el cupet; era igual però més petit, a vegades formant un passadís. El forat entre el cup i el cupet es tapava amb una feixina de cuscó o argelagues que feia de filtre natural. Així, quan es xafava el raïm al cup, es filtrava al cupet el vi net de pallofa. Això permetia buidar una mica el cup i poder posar més raïm per que fermentés. Aquest vi que sortia i passava al cupet és el vi de most, que després es posava a les botes per guardar. El que quedava al cup es deixava fermentar 2-3 dies, per després premsar i filtrar el vi i guardar a les botes, on continuava la fermentació transformant el sucre en alcohol.

Història

La primera vegada que surt esmentat un Ràfols és al fogatge de 1553, Joan Rafols. Al de 1652 s'esmenten quatre Ràfols, Pau que era batlle, Francesc, Joan i Rafael. Al capbreu de 1590 (AHCVP) s'esmenta la casa de Rafel Rafol al nucli d'Olesa, a prop de can Batlle i can Tutusaus. També al segle XVII surten Ràfols, a una convocatòria del consell de la Vila de 1663 (Pau Ràfols) i a un cens del blat de 1675 (Llorenç Ràfols) (APOB). L'estructura que veiem de la casa pot ser datada a inicis del segle XVI, en relació amb la documentació escrita que la cita i ha sofert poques transformacions ja que l'habitatge actual aprofita els antics assecadors i estables.

Bibliografia

MISSER I VALLÈS, Salvador (1953). Glosses històriques d'Olesa de Bonesvalls Salvador Misser i Vallès. Barcelona Tall. Gràf. J. Prats Bernadàs.

AHCVP, Capbreu de l'Hospital d'Olesa de Cervelló, 1590-1594. Notari Pere Guasch.

CARMONA, R.; CASAS, Ll. (2010) Noms de cases i carrers antics d'Olesa de Bonesvalls. Vol. 1 Estudis toponímics penedesencs. Institut d'Estudis Penedesencs. Vilafranca del Penedès.

